

▼B

**NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1257/96,
20. juuni 1996,
humanitaarabi kohta**

I PEATÜKK

HUMANITAARABI EESMÄRGID JA ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Ühenduse humanitaarabi koosneb abi-, hädaabi- ja kaitsemeetmetest, mille eesmärk on abistada kolmandate maade kõige ohustatumaid inimesi, kes kannatavad loodusõnnetuste, inimeste tekitatud kriiside nagu sõjad ja sõjalised konfliktid, või loodusõnnetuste või inimese poolt tekitatud õnnetustega sarnaste erandlike olukordade või asjaolude tõttu, seejuures kedagi diskrimineerimata. Abi antakse seni, kuni nendest olukordadest tulenevad vajadused seda nõuavad.

Abi hõlmab ka ohtudega seotud ennetusmeetmeid ning toiminguid katastroofide või sarnaste erandlike olukordade vältimiseks.

Artikkel 2

Artiklis 1 nimetatud humanitaarmedetete eesmärgid on:

- a) päästa ja hoida inimelusid hädaolukorras ja vahetult selle järel ning loodusõnnetustes, millega kaasnevad suured inimkaotused, füüsilised või sotsiaalsed kannatused või materiaalsed kahjud;
- b) anda vajalikku abi ja hädaabi inimestele, keda mõjutab pikemaajaline, eriti sõjalistest konfliktidest või sõdadest tulenev kriis, mille mõju on samasugune, nagu punktis a kirjeldatud mõju, ning eelkõige siis, kui nende enda ametiasutused ei suuda neid tõhusalt abistada, või võimuvaakumi korral;
- c) osaleda abi transportimise rahastamisel ning toetada kõigi olemasolevate logistiliste vahenditega abi jõudmist nendeni, kellele see on ette nähtud, ning kaitsta humanitaarabiga hõlmatud vara ja personali, välja arvatud kaitsepoliitilise tähendusega toimingud;
- d) tihedas koostöös kohalike struktuuridega läbi viia lühiajalisi taastus- ja ülesehitustöid, eriti infrastruktuuri ja seadmete alal, et hõlbustada hädaabi saabumist, takistada kriisi mõjude halvenemist ja alustada kannatanute abistamist toimetuleku miinimumtaseme saavutamisel;
- e) toime tulla elanikkonna liikumise tagajärgedega (põgenikud, ümberasustatud inimesed ja tagasipöördujad), mida põhjustavad loodusõnnetused ja inimese poolt tekitatud katastroofid, ning ellu viia kavasid, et aidata päritoluriiki repatrieerumist ja sinna ümberasumist, kui see on võimalik rahvusvaheliste lepingute tingimuste kohaselt;

▼B

- f) tagada valmisolek loodusõnnetuste või sarnaste erandlike olukordadega seotud ohtudeks ning kasutada sobivat varajase hoiatamise ja sekkumissüsteemi;
- g) toetada tsiviilmeetmeid, millega rahvusvaheliste lepingute kohaselt kaitstakse sõjaliste konfliktide või sarnaste hädaolukordade ohvreid.

Artikkel 3

Artiklites 1, 2 ja 4 nimetatud ühenduse abi võib kasutada kõikide toodete ja seadmete ostmise ja kohaletoimetamise rahastamiseks, mida vajatakse humanitaarmedetete rakendamiseks, kaasa arvatud ohvritele maja või peavarju ehitamine, nendeks toiminguteks väljastpoolt palgatud välismaa või kohaliku personali kulud, rahvusvaheline või siseriiklik transport, hädaabi logistika ja jaotamine ning kõik muud toimingud, mille eesmärk on hõlbustada abi jõudmist abisaajateni.

Seda võib samuti kasutada kõikide muude kulude rahastamiseks, mis on otseselt seotud humanitaarmedetete rakendamisega.

Artikkel 4

Artiklites 1 ja 2 nimetatud ühenduse abi võib samuti kasutada järgmiste meetmete finantseerimiseks:

- humanitaarmedetete teostatavuse eeluuringud ning humanitaarabi projektide ja kavade hindamine,
- humanitaarabi projektide ja kavade kontrollimeetmed,
- humanitaarmedetete alased väikesemahulised koolitusprogrammid ja ülduuringud, mida rakendatakse etapiviisiliselt, kui finantseerimine on jaotatud mitme aasta peale,
- kulud, mis on vajalikud abi ühenduse päritolu rõhutamiseks,
- üldsuse teadlikkuse tõstmine ja infokampaaniad, mille eesmärk on humanitaarabi küsimuste parem mõistmine, eelkõige Euroopas ja kolmandates maades, kus ühendus finantseerib suuri humanitaarabiprogramme,
- meetmed, millega tugevdatakse ühenduse koordineerimistööd liikmesriikide, teiste doonorriikide, rahvusvaheliste humanitaarabiorganisatsioonide ja -institutsioonidega, valitsusväliste organisatsioonide ja neid esindavate organisatsioonidega,
- humanitaarabi projektide rakendamiseks vajalik tehniline abi, kaasa arvatud tehnilise oskusteabe ja kogemuste vahetamine Euroopa humanitaarabiorganisatsioonide ja asutuste või nende organite ja kolmandate maade humanitaarabiorganisatsioonide vahel,
- humanitaaralane miinide kahjutustamine, kaasa arvatud jalaväemüüride alane selgitustöö kohalike elanike seas.

▼B*Artikkel 5*

Käesoleva määruse alusel antakse ühenduse rahalist abi tagastamatu toetusena.

Käesoleva määrusega reguleeritud meetmed on lõivu-, maksu- ja tollimaksuvabad.

II PEATÜKK

HUMANITAARABI RAKENDAMISE KORD*Artikkel 6*

Ühenduse poolt rahastatavaid humanitaarabimeetmeid võib rakendada rahvusvaheliste või liikmesriigis asuvate valitsusväliste asutuste ja organisatsioonide või abisaaja kolmanda maa taotlusel või komisjoni algatusel.

Artikkel 7

1. Valitsusvälised organisatsioonid, kes võivad saada ühenduse rahaabi käesoleva määruse kohaste meetmete rakendamiseks, peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) need peavad olema ühenduse liikmesriigis selle riigi seaduste kohaselt asutatud autonoomsed mittetulundusorganisatsioonid;
- b) nende peakontor peab olema ühenduse liikmesriigis või ühenduse abi saavas kolmandas riigis. See peab olema kõikide käesoleva määruse kohaselt rahastatud meetmeid käsitlevate otsuste tegemise tegelik keskus. Erandkorras võib peakontor olla kolmandas doonorriigis.

2. Valitsusvälise organisatsiooni sobivuse kindlaksmääramisel ühendusepoolset rahastamisel võetakse arvesse organisatsiooni järgmised näitajad:

- a) haldus- ja finantsjuhtimise suutlikkus;
- b) kavandatud meetmetega seotud tehniline ja logistiline võimsus;
- c) kogemused humanitaarabi alal;
- d) asjaomase organisatsiooni poolt rakendatud varasemate meetmete tulemused, eelkõige ühenduse poolt rahastatud meetmete tulemused;
- e) valmisolek vajaduse korral osaleda humanitaarmedetmete koordineerimiseks loodud süsteemis;
- f) võime ja valmisolek töötada asjaomastes kolmandates riikides olevate humanitaarabi asutuste ja kohalike kogukondadega;
- g) erapooletus humanitaarabi rakendamisel;
- h) vajaduse korral varasemad kogemused humanitaarmedetmetega seotud kolmandas riigis.

▼B*Artikkel 8*

Ühendus võib samuti rahastada rahvusvaheliste asutuste ja organisatsioonide humanitaarmedeid.

Artikkel 9

Ühendus võib vajaduse korral rahastada ka komisjoni või liikmesriikide eriasutuste humanitaarmedeid.

Artikkel 10

1. Ühenduse ja siseriiklike humanitaarabisüsteemide tõhususe ja kooskõlastatuse tagamiseks ja tugevdamiseks võib komisjon võtta mis tahes meetmeid, mida on vaja tema enda ja liikmesriikide tegevuse tiheda koordineerimise edendamiseks nii otsustamise tasandil kui kohapeal praktilises tegevuses. Liikmesriigid ja komisjon kasutavad selleks teabevahetussüsteemi.

2. Komisjon tagab, et ühenduse poolt rahastatud meetmed on kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonide ja asutuste meetmetega, eelkõige nendega, mis on osa ÜRO süsteemist.

3. Komisjon püüab humanitaarabi alal arendada kooskõlastamist ja koostööd ühenduse ja kolmandate doonorriikide vahel.

Artikkel 11

1. Komisjon kehtestab käesoleva määruse kohase abi andmise, varumise ja rakendamise tingimused.

2. Abi ei anta, kui abisaaja ei täida neid tingimusi.

Artikkel 12

Kõikides käesoleva määruse alusel sõlmitud rahastamislepingutes nähakse eelkõige ette, et komisjon ja kontrollikoda võivad teha kontrolli kohapeal ja humanitaarpartnerite peakontoris vastavalt komisjoni poolt sätestatud üldisele korrale, mis põhineb kehtival eeskirjadel, eriti Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetel.

III PEATÜKK

HUMANITAARMEETMETE RAKENDAMISE KORD*Artikkel 13*

Komisjon teeb otsuse erakorralise meetme kohta, mille kogumaksumus ei ületa 10 miljonit eküüd.

▼ B

Erakorralisi meetmeid võetakse järgmiste meetmete puhul:

- meetmed, millega rahuldatakse humanitaarabi erakordsed ja ettenägematud vajadused, mis tulenevad ootamatutest loodusõnnetustest või inimese poolt tekitatud katastroofidest, nagu üleujutused, maavärinad ja sõjalised konfliktid või nendega sarnased olukorrad,
- meetmed, mille kestus on piiratud ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud hädaolukorras toimimisega: vastavad fondid katavad esimeses taandes nimetatud humanitaarvajaduste rahuldamise toimingud kuni kuue kuu vältel, mis on ette nähtud rahastamisotsuses.

Kui meetmed vastavad nendele tingimustele ja nende kogumaksumus on üle 2 miljoni eküü:

- teeb komisjon otsuse,
- informeerib sellest liikmesriike kirjalikult 48 tunni jooksul,
- esitab otsuse põhjendused komitee järgmisel koosolekul, esitades eelkõige kiirmenetluse kasutamise põhjused.

▼ M2

Komisjon teeb kiirmenetluses vastuvõetud meetmete jätkamise otsused artikli 17 lõikes 2 sätestatud korralduskomitee menetluse kohaselt ja artikli 15 lõike 2 teises taandes sätestatud piirides.

▼ B*Artikkel 14*

Komisjon hindab ja haldab käesoleva määrusega reguleeritud meetmeid, teeb nende kohta otsuseid ja kontrollib neid kooskõlas eelarve- ja muude kehtivate menetlustega, eelkõige Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetega.

▼ M2*Artikkel 15***▼ M3**

▼ M2

2. Komisjon, tegutsedes artikli 17 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetluse kohaselt:

- otsustab artikli 2 punktis c nimetatud humanitaarabi kaitsemeetmete ühendusepoolse rahastamise,
- otsustab komisjoni otsese tegevuse ja liikmesriikide eriasutuste otsese tegevuse rahastamise.

3. Komisjon, tegutsedes artikli 17 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetluse kohaselt:

- kinnitab üldkavad, mille eesmärk on näha ette tegevused konkreetses riigis või piirkonnas, kus humanitaarkriis on nii ulatuslik ja keerukas, et see tõenäoliselt jätkub, ning kinnitab nende kavade eelarve. Selle raames vaatavad komisjon ja liikmesriigid üle üldkavade rakendamise prioriteetid,

▼ M2

— teeb otsuseid üle 2 miljoni eküü suuruste projektide kohta, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist.

▼ B*Artikkel 16*

1. Üks kord aastas arutab artiklis 17 nimetatud komitee komisjoni esindaja poolt antud järgmise aasta humanitaarmedetmete üldsuuniseid ja uurib ühenduse ja siseriikliku humanitaarabi koordineerimise üldisi küsimusi ning mis tahes üld- või eriküsimusi, mis on seotud ühenduse abiga selles valdkonnas.

2. Komisjon esitab artiklis 17 nimetatud komiteele ka informatsiooni humanitaarabi andmisega seotud õigusaktide muudatustest, kaasa arvatud partnerluse raamleping.

3. Artiklis 17 nimetatud komiteele teatatakse ka komisjoni kavatsustest humanitaarmedetmeid hinnata ning võimaluse korral hindamise ajakava.

▼ M2*Artikkel 17*

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse üks kuu.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse üks kuu.

▼ M3

▼ B*Artikkel 18*

1. Komisjon hindab regulaarselt ühenduse rahastatud humanitaarabimeetmeid, et kindlaks teha, kas meetmete eesmärgid on saavutatud, ja anda suuniseid edaspidise tegevuse tõhustamiseks. Komisjon esitab komiteele kokkuvõtte, milles on andmed hindamisse kaasatud ekspertide kohta, mida komisjon võib vajaduse korral kontrollida. Taotluse korral on hinnanguaruanded kõigile liikmesriikidele kättesaadavad.

2. Liikmesriikide taotluse korral võib komisjon koos nendega hinnata ühenduse humanitaarmedetmete ja -kavade tulemusi.

▼B*Artikkel 19*

Komisjon esitab iga eelarveaasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande, milles on kokkuvõte selle aasta jooksul rahastatud meetmete kohta.

Kokkuvõte sisaldab teavet asutuste kohta, kellega koos humanitaarmedid on rakendatud.

Aruandes esitatakse ka ülevaade igast väljastpoolt tehtud hindamisest, mis on tehtud erimeetmete kohta.

Komisjon teatab liikmesriikidele kinnitatud meetmetest hiljemalt ühe kuu jooksul alates otsuse tegemisest, näidates antud summa, meetme laadi, abi saanud inimesed ja kaasatud partnerid, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist.

Artikkel 20

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist üldhinnangu käesoleva määruse alusel ühenduse poolt rahastatud meetmete kohta koos käesoleva määruse kehtivusaja pikendamist käsitlevate soovitusetega ning vajaduse korral selle muudatusettepanekud.

Artikkel 21

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.